

Obszar tematyczny/problemowy:

- Kształtowanie postaw proekologicznych

Przedmiot/ Etap edukacji/ Klasa:

Przyroda, geografia, technika/ II etap edukacyjny (klasy IV-VIII)

Scenariusz zajęć - dla klas IV-VIII szkoły podstawowej

Temat: **Zrób to dla Ziemi**

Zagadnienia metodyczne stanowiące podstawę przygotowania zajęć:

Podstawa programowa:

Kształtowanie umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu.

Cele – przewidywane osiągnięcia ucznia:

Uczeń:

- poznaje różne typy surowców wtórnych,
- poznaje zasady segregowania odpadów,
- potrafi zastosować te zasady w codziennym funkcjonowaniu jego gospodarstwa domowego,

Metody:

- burza mózgów,
- wykład informacyjny,
- gra dydaktyczna (czas trwania ok. 35 minut),
- zabawa edukacyjna – kalambury.

Formy:

- praca indywidualna,

- grupowa,
- zespołowa,
- Z pomocą nauczyciela.

Pomoce dydaktyczne:

- filmik edukacyjny,
<https://www.youtube.com/watch?v=nSvlxxZW9jg>
- Materiały informacyjne miasta Racibórz
<https://raciborz.com.pl/2018/03/01/o-czym-nalezy-pamietac-podczas-segregacji-odpadow.html>
- zestaw do przeprowadzenia gry edukacyjnej - **załącznik 1**

UWAGA! Nauczyciel powinien przygotować zestawy do przeprowadzenia gry przed planowanymi zajęciami. Wydrukowane z materiałów dla nauczyciela kartki należy pociąć na osobne paseczki tak, aby uzyskać 6 szerokich pasków z kolorami i nazwami pojemników do segregowania odpadów i 42 cienkie paski z przykładowymi odpadami.

Przebieg zajęć:

1. Nauczyciel wprowadza klasę w temat, jakim jest segregacja śmieci, zaznajamia uczniów z proponowanym filmem edukacyjnym (znajdziesz go w pomocach dydaktycznych)
2. Nauczyciel rozpoczyna **grę dydaktyczną**:
 - dzieli klasę na 6 grup
 - każda grupa siada przy osobnym stole. Grupy siedzą mniej więcej na bzie koła tak, aby zachować między grupami odległość „na wyciągnięcie ręki”
 - następnie nauczyciel podchodzi do każdej grupy i uczniowie spośród szerokich pasków losują nazwę swojego zespołu. (np. pojemnik zielony – szkło)
 - nauczyciel ponownie podchodzi do każdej z grup i losowo przydziela im 7 cienkich paseczków z nazwami odpadów.

- uczniowie mają chwilę na zastanowienie się, które odpady pasują do ich pojemnika.
- pozostałe, niepasujące paseczki będą podlegały wymianie między grupami.
- wymiana będzie jednak ściśle uporządkowana. Na sygnał nauczyciela grupy jednocześnie przekazują sobie paseczki, w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara.
- W każdej turze wymiany można przekazać TYLKO JEDEN paseczek. Tak więc na sygnał nauczyciela grupa jednocześnie oddaje i otrzymuje paseczek.
- uczniowie na bieżąco weryfikują swoje zestawy.
- grupa, która w wyniku wymian zebrała poprawny zestaw odpadów podnosi rękę do góry.
- nauczyciel przerywa wówczas grę, sprawdza poprawność zestawu.
- jeżeli pojawi się błąd, wskazuje go grupie (opcjonalnie) i wznowia grę.
- wygrywa grupa, która jako pierwsza skompletuje poprawny zestaw odpadów. UWAGA. Gra zyska na atrakcyjności, jeżeli grupom uda się jak najdłużej zachować w tajemnicy swoją nazwę!

3. Zabawa edukacyjna – **kalambury**:

Nauczyciel prosi ochotnika z klasy o wylosowanie jednego z przygotowanych haseł (przykładowe hasła - ZESZYT, OGRYZEK PO JABŁKU, PAPIEROWA GAZETA, ŻARÓWKA, BATERIE, SZKLANY SŁOIK, SŁUCHAWKI...). W celu oszczędzania papieru hasła mogą zostać przekazane ochotnikowi przez nauczyciela ustnie. Ochotnik stara się przekazać treść hasła bez słów i dźwięków - pantomima. Uczniowie powinni najpierw odgadnąć hasło, a później stwierdzić, do którego pojemnika dany odpad powinien trafić. Uczeń, który spełnił podane wymogi może przejąć rolę poprzednika i losować hasło. Gra kończy się w momencie wybranym przez nauczyciela.

4. Podsumowanie

Nauczyciel dziękuje uczniom za zaangażowanie w pracę na zajęciach. Dzięki grze uczniowie być może zapamiętają zasady segregowania odpadów i z większą świadomością **zrobią to dla Ziemi**.

„Rozwój zakładu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w mieście Racibórz”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020

ZAŁĄCZNIK 1

Pojemnik niebieski – papier

gazety, zeszyty

katalogi, mapy, ulotki

papier szkolny i biurowy

torby papierowe

złożone kartony

kartonowe pudełka

papier pakowy i falisty

Pojemnik żółty – metale i tworzywa sztuczne

zgniecione plastikowe butelki po napojach,

Nakrętki

plastikowe opakowania po produktach spożywczych

opakowania wielomateriałowe (np. kartony po mleku i sokach)

opakowania po kosmetykach (np. szamponach, paście do zębów itp.)

plastikowe torby, worki, reklamówki i inne folie

aluminiowe puszki po napojach i puszki po konserwach

kapsle od butelek, zakrętki od słoików

Pojemnik zielony - szkło

szklane butelki po napojach

butelki z zielonego szkła

butelki ze szkła bezbarwnego

szklane słoiki

szklane opakowania po kosmetykach

szklane słoiki po sosach

butelki z brązowego szkła

Pojemnik brązowy - odpady biodegradowalne

Zielone części warzyw liściastych

kwiaty cięte i doniczkowe

siano i słoma

trociny i wióry

skoszona trawa, liście

drobne gałęzie drzew i krzewów

kwiaty cięte i doniczkowe

Elektroodpady i odpady niebezpieczne

zużyte baterie i drobne akumulatory

przepalone żarówki energooszczędne

przepalone żarówki zwykłe

nieużywane, stare telefony komórkowe,

drobne odpady elektryczne i elektroniczne, np. kalkulatory, piloty do sprzętów domowych itp.

płyty CD

zużyte tonery i kartridże

Zmieszane odpady komunalne

Zużyte ręczniki papierowe i chusteczki higieniczne

Żwirek z domowej hodowli zwierząt (np. kota, czy chomika)
wraz z ich odchodami

Szkło ozdobne (np. kryształły, szklane flakony, klosze)

Fajans i ceramika (np. talerze, kubki, doniczki ceramiczne)

Styropianowe tacki i pojemniki (np. po mięsie i żywności na wynos)

Szyby okienne i samochodowe, lustra

Drobne akcesoria i przybory domowe (np. pasek, buty, piłka)